



Notat vedr. ansøgning fra Naturstyrelsen om dispensation fra Dyrevelfærdslovens §20.a - Den Danske Dyrlægeforenings bemærkninger.

Dette notat beskriver Den Danske Dyrlægeforenings (DDD) synspunkter. Indledningsvis bemærkes det, at §20a giver mulighed for at dispensere fra §3 og §9, stk.1 og 2.

Materialet synes meget omfattende og detaljeret på mange områder. Trods dette, er det DDDs helt klare opfattelse, at Naturstyrelsen med den valgte metode for tilsyn, som er beskrevet i ansøgningen, ikke er i stand til at sikre, "at dyr, der er syge eller tilskadekomne, opdages tids nok til, at de aflives uden unødigt ophold, hvis det vil være uforsvarligt at lade dyret leve uden passende behandling eller pleje". Derved ansøger Naturstyrelsen (NST) efter - DDDs opfattelse - om dispensation fra de generelle omsorgsbestemmelser i dyrevelfærdslovens §§2 og 3, hvilke ikke er omfattet af muligheden for dispensation.

Tilsynsfrekvens

I bilag 2 til ansøgningen afsnit 7.4 fremgår det bl.a.:

- Der føres tilsyn med husdyrene mindst fem gange om ugen.
- Der må ikke være to sammenhængende dage uden tilsyn.
- Det tilstræbes, at hovedparten af dyrene i naturnationalparken tilses på hvert tilsyn.

Det er DDDs opfattelse, at der ikke derved sikres, at det enkelte dyr tilses med et passende interval fastsat af NST. Der er en tilfældighed indbygget i denne fremgangsmåde, således at enkelte dyr gentagne gange vil kunne unddrage sig tilsyn eller ikke blive tilset, hvorfor metoden ikke sikrer at "dyr, der er syge eller tilskadekomne, opdages tids nok til, at de aflives uden unødigt ophold, hvis det vil være uforsvarligt at lade dyret leve uden passende behandling eller pleje". Skulle et dyr unddrage sig tilsyn gentagne gange, komme til skade og/eller dø, træder bilag 2 afsnit 4.2 i kraft. Afsnittet omhandler døde dyr.

DDD anerkender, at der i de lovforberedende arbejder til lov om Naturnationalparker (NNP) opereres med et begreb, der hedder tilsyn på bestandsniveau, men er af den opfattelse, at der ikke i øjeblikket er et kvalificeret juridisk eller veterinært bud på en definition af et tilsyn på bestandsniveau, og hvordan dette adskiller sig fra et normalt tilsyn.

Juridiske vurderinger af Dyrevelfærdsloven

Tilsyn af dyr er grundigt behandlet i den kommenterede "Dyreværnslov" af Brogaard, Gulisano og Skovborg (2007) og senest i "Dyrevelfærdsloven" af Søren Stig Andersen (2023).

Disse to kommenterede værker om dyreværn og dyrevelfærd omtaler ikke tilsyn på bestandsniveau eller enkeltdyrniveau i detaljer. Det understreges begge steder, at det er kvaliteten af det enkelte tilsyn (kvalifikationer, metode) sammenholdt med frekvensen, der er med til at sikre omsorgen for dyrene. Herunder syge og tilskadekomne dyr.

Svar til folketinget omkring dyrevelfærd i NNP

I det lovforberedende arbejde, specifikke spørgsmål i Folketinget (se link) [NNP spørgsmål FT](#) er spørgsmålet om det/de enkelte dyr berørt i spørgsmålene 9,13, 21,23, 31,32, 38 og 39. Ministeren svarer via Fødevarestyrelsen (FVST), at "Tilsynet skal bl.a. kunne sikre, at dyr, der er syge eller tilskadekomne, opdages tids nok til, at de aflives uden unødigt ophold, hvis det vil være uforsvarligt at lade dyret leve uden passende behandling eller pleje".

Forholdet til dyrevelfærdsloven generelt er besvaret i spørgsmål 1. Her svarer FVST, at "Der kan ikke ske fravigelse af minimumskravene til forsvarlig behandling og hold af dyr, der i øvrigt gælder



efter dyrevelfærdslovens bestemmelser, herunder lovens §2, hvoraf det fremgår, at dyr er levende væsener og skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Den statslige lodsejer (f.eks. Naturstyrelsen) vil således uændret have ansvaret for, at disse krav bliver overholdt i naturnationalparkerne.”

Specifikt for det forhold, at et dyr skulle brække et ben, svarer FVST i spørgsmål 39: ”Et skadet dyr vil ikke kunne følge flokken, men vil typisk holde afstand og eventuelt søge at gemme sig. Risikoen for, at et sådant dyr ikke findes ved det tilsyn, der vil ske med dyr i naturnationalparker, vurderes ikke at være væsentlig anderledes end den risiko, der er for at overse skader hos andre dyr, der holdes ude i større flokke.... Under alle omstændigheder skal dyrene behandles forsvarligt, jf. dyrevelfærdslovens §2, og det giver lovforslaget ikke mulighed for at dispensere fra.”

Høringsbrevet til lov om NNP

I høringsbrevet til lov om NNP (se link [Høringsbrev fra høringsportalen](#)) fremgår det af side 2, 5. afsnit

” hvilket vil gøre tilsynet med dyrene mindre omkostningstungt end tilsyn efter gældende regler”.

Spørgsmålet om, hvorvidt det lovbestemte tilsyn (omsorg) for det enkelte dyr kan undlades som følge af tekniske og økonomiske udfordringer mm. er behandlet af Det Veterinære Sundhedsråd i Årsberetning 2003 afsnit 1.3, suppleret af en udredning af Peter Sandøe. Her understreges det, at der i det industrialiserede landbrug fortsat er krav om tilsyn med det enkelte dyr dagligt. Det er DDDs opfattelse, at essensen af denne udtalelse - nemlig det kvalificerede og regelmæssige tilsyn - kan udstrækkes til at gælde alle dyr i menneskers varetægt inkl. dyr i NNP. Høringsbrevets ønske om ekstensive forhold og argument om økonomisk byrde ved tilsyn efter hidtidige regler er derfor efter DDDs opfattelse veterinærfagligt betænkelige og usaglige.

Interval mellem tilsyn af det enkelte dyr

Det er DDDs helt klare opfattelse, at den beskrevne tilsynsmetode er i modstrid med de forsikringer, som ministeren via FVST har givet til folketinget vedr. dyrevelfærd og med den generelle opfattelse af befolkningens opfattelse og tolkning af dyrevelfærdsloven. Derfor bør dispensationen ikke gives uden, at det specifikt angives, hvordan det sikres, at konkrete dyr tilses med et specifikt fastlagt interval.

Dyr som dør i Naturstyrelsens varetægt

Set i lyset af Naturstyrelsens forslag til forvaltning af dyrevelfærd i NNP er det desuden DDDs opfattelse, at alle dyr der dør, uanset om dødsårsagen er helt evident, bør obduceres. I tilfælde af fødselsproblemer eller brækkede ben er dødsårsagen ofte helt evident, men et dyr, der lider en sådan død, er ikke behandlet (tilset) således, at ”de opdages tids nok til, at de aflives uden unødigt ophold, hvis det vil være uforsvarligt at lade dyret leve uden passende behandling eller pleje”. En obduktion vil således kunne afsløre svigt i forhold til dyrevelfærdslovgivningen.

Konklusion:

En given dispensation til NNP skal indeholde beskrivelse af, hvordan tilsynet og omsorgen af det enkelte dyr sikres, således at §2 og §3 i Dyrevelfærdsloven overholdes. Desuden kan økonomiske overvejelser eller hensyn til naturen ikke indgå som saglige argumenter i sagen. Alle dyr obduceres.

Med venlig hilsen

Den Danske Dyrlægeforening